

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

[Redacted]

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Juridische Zaken

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

[Redacted]

T [Redacted]
F [Redacted]

Ons kenmerk
646070

Bijlagen
13

Datum 28 mei 2015
Onderwerp Beslissing op uw Wob-verzoek

Geachte [Redacted]

In uw brief van 30 maart 2015, ontvangen op 31 maart 2015, heeft u met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) informatie verzocht over de tarieven en vergoedingen van de landsadvocaat.

U heeft concreet de volgende vragen gesteld.

1. Wat is de hoogte van de overeengekomen tarieven tussen de Staat en de landsadvocaat in de jaren 2002 tot en met 2014? Kunt u dit aangeven inclusief de door de landsadvocaat berekende kantoorkosten?
2. Bestaat een verschil in hoogte van het tarief naar gelang de ervaringsjaren/deskundigheid van de behandelend advocaat en zo ja, hoe zien deze verschillen eruit?
3. Heeft de Staat met de landsadvocaat afspraken gemaakt om in bepaalde zaken enkel een forfaitair bedrag te betalen, of wordt telkens per uur gefactureerd? Zo ja, in welk soort zaken (in welke zaken) wordt een forfaitair bedrag betaald en hoe hoog is dit bedrag?
4. Wordt aan de landsadvocaat een reis- en/of onkostenvergoeding betaald? Zo ja, hoe hoog is deze per kilometer?
5. Wat is het totaal van de door de landsadvocaat ingediende declaraties per jaar in de periode 2002 tot en met 2014?

De ontvangst van uw verzoek is schriftelijk bevestigd bij brief van 1 april 2015, kenmerk 632282.

Op 22 april 2015 heeft u telefonisch contact gehad met mijn medewerker, [Redacted] over de beantwoording van uw derde vraag. U heeft verduidelijkt dat u het per kwartaal door de landsadvocaat gedeclareerde forfaitaire bedrag wilt ontvangen voor alle gevraagde jaren.

Bij brief van 23 april 2015, kenmerk 640469, is de termijn om op uw verzoek te beslissen met vier weken verlengd.

Op 20 mei 2015 heeft u schriftelijk ingestemd met verdere verlenging van de beslistermijn tot en met 4 juni 2015.

Bij beantwoording de datum en ons kenmerk vermelden. Wilt u slechts één zaak in uw brief behandelen.

Wettelijk kader

Ingevolge artikel 3, eerste lid, van de Wob kan een ieder een verzoek om informatie neergelegd in documenten over een bestuurlijke aangelegenheid richten tot een bestuursorgaan of een onder verantwoordelijkheid daarvan werkzame instelling, dienst of bedrijf. Een dergelijk verzoek wordt ingewilligd met inachtneming van de uitzonderingsgronden en beperkingen die zijn opgenomen in de artikelen 10 en 11 van de Wob.

Besluit

Ik maak de informatie waarom u heeft verzocht openbaar met uitzondering van de Informatie die reeds openbaar is.

Overwegingen

Een gedeelte van de Informatie waarom u heeft gevraagd, is reeds openbaar. De Wob is op deze reeds openbare informatie niet van toepassing. Het betreft:

- De tarieven van het kantoor van de landsadvocaat over de jaren 2010 tot en met 2013 en de criteria voor toepassing van deze tarieven (ad 1 en 2), openbaar gemaakt met het besluit van 30 augustus 2013, kenmerk 423026.

Vindplaats: www.rijksoverheid.nl, onderdeel: Documenten en Publicaties, trefwoord: landsadvocaat, ministerie: Ministerie van Veiligheid en Justitie, type: Wob-verzoeken;

- Voor welk soort zaken de Staat een forfaitair bedrag aan de landsadvocaat betaalt en het per kwartaal door de landsadvocaat gedeclareerde forfaitaire bedrag over de jaren 2010 tot en met 2013 (ad 3), openbaar gemaakt met het besluit van 30 augustus 2013, kenmerk 423026.

Vindplaats: www.rijksoverheid.nl, onderdeel: Documenten en Publicaties, trefwoord: landsadvocaat, ministerie: Ministerie van Veiligheid en Justitie, type: Wob-verzoeken;

- Informatie over de reis- en/of onkostenvergoeding aan de landsadvocaat, (ad 4), openbaar gemaakt met het besluit van 30 augustus 2013, kenmerk 423026.

Vindplaats: www.rijksoverheid.nl, onderdeel: Documenten en Publicaties, trefwoord: landsadvocaat, ministerie: Ministerie van Veiligheid en Justitie, type: Wob-verzoeken;

- Het totaal van de door de landsadvocaat gedeclareerde honoraria over de jaren 2003 en 2009 tot en met 2012 (ad 5), openbaar geworden door resp. de beantwoording van de Kamervragen van de leden Heemskerk en Wolfsen in 2004 (Aanhangsel van de Handelingen 2003-2004, 2261), het besluit van 24 oktober 2011, kenmerk 5714082/11/6 en het besluit van 30 augustus 2013, kenmerk 423026.

Vindplaats honoraria 2003: www.overheid.nl -> Parlementaire stukken, Aanhangsel van de Handelingen 2003-2004, 2261.

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Sector Juridische Zaken

Vindplaats honoraria 2009 tot en met 2012: www.rijksoverheid.nl, onderdeel: Documenten en Publicaties, trefwoord: landsadvocaat, ministerie: Ministerie van Veiligheid en Justitie, type: Wob-verzoeken.

Datum
28 mei 2015

Voor het overige beantwoord ik uw vragen als volgt.

In antwoord op uw eerste vraag en gelet op de informatie die reeds openbaar is, maak ik elf documenten openbaar waarin de tarieven van het kantoor van de landsadvocaat over de jaren 2002 tot en met 2009 en 2014 zijn opgenomen (bijlagen 1 tot en met 11). Voor het antwoord op uw tweede vraag verwijs ik naar deze documenten waarin tevens de criteria voor toepassing van de tarieven zijn opgenomen.

De tarieven van de landsadvocaat zijn exclusief BTW en kantoorkosten. De door de landsadvocaat berekende kantoorkosten bedragen 4,9% van de honoraria. Dit percentage geldt voor alle door u gevraagde jaren.

In antwoord op uw derde vraag voeg ik een overzicht bij van het per kwartaal door de landsadvocaat gedeclareerde forfaitaire bedrag over de jaren 2002 tot en met 2009 en 2014 (bijlage 12).

Tot slot voeg ik in antwoord op uw laatste vraag een overzicht bij van het totaal van de door de landsadvocaat gedeclareerde honoraria over de jaren 2002, 2004 tot en met 2008 alsmede 2013 en 2014 (bijlage 13).

Dit besluit en de daarmee openbaar gemaakte informatie worden op www.rijksoverheid.nl geplaatst.

Hoogachtend,
De Minister van Veiligheid en Justitie,
namens deze,

P.J. van der Flier
*Hoofd sector Juridische Zaken, tevens Juridisch Adviseur
van het Ministerie van Veiligheid en Justitie*

Tegen dit besluit kunt u **binnen zes weken** na de dag waarop dit is bekend gemaakt een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet door de indiener zijn ondertekend en bevat ten minste zijn naam en adres, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden waarop het bezwaar rust. Dit bezwaarschrift moet worden gericht aan: de Minister van Veiligheid en Justitie, t.a.v. Directie Wetgeving en Juridische Zaken, Sector Juridische Zaken, Postbus 20301, 2500 EH Den Haag.

Uurtarieven 2002

Voor werkzaamheden vanaf 1 januari 2002 gelden op basis van de overeenkomst tussen de Staat en de landsadvocaat de volgende uurtarieven.

Tariefgroep I

Juridisch medewerkers met minder dan 2 jaar ervaring
Medewerkers juridische administratie € 85

Tariefgroep II

Advocaten met minder dan 1 jaar ervaring
Juridisch medewerkers met 2 tot 4 jaar ervaring € 95

Tariefgroep III

Advocaten met 1 jaar ervaring
Juridisch medewerkers met 4 tot 6 jaar ervaring € 111

Tariefgroep IV

Advocaten met 2 jaar ervaring
Juridisch medewerkers met 6 jaar of meer ervaring
Pleitend juridisch medewerkers € 130

Tariefgroep V

Advocaten met 3 jaar ervaring € 147

Tariefgroep VI

Advocaten met 4 jaar ervaring € 166

Tariefgroep VII

Advocaten met 5 tot 10 jaar ervaring,
voor zover niet behorend tot de (aanstaand) compagnons € 187

Tariefgroep VIII

Advocaten die tot de maatschap zullen toetreden
Advocaten in loondienst met 10 jaar of meer ervaring
en senior-medewerkers € 208

Tariefgroep IX

Leden van de maatschap met minder dan 14 jaar ervaring € 230

Tariefgroep X

Leden van de maatschap met 14 jaar of meer ervaring € 241

Bijlage tarieven**A. van 1 januari 2003 tot 1 juli 2003***Tariefgroep I*

Juridisch medewerkers met minder dan 2 jaar ervaring	
Medewerkers juridische administratie	€ 92

Tariefgroep II

Advocaten en kandidaat-notarissen met minder dan 1 jaar ervaring	
Juridisch medewerkers met 2 tot 4 jaar ervaring	€ 105

Tariefgroep III

Advocaten en kandidaat-notarissen met 1 jaar ervaring	
Juridisch medewerkers met 4 tot 6 jaar ervaring	€ 123

Tariefgroep IV

Advocaten en kandidaat-notarissen met 2 jaar ervaring	
Juridisch medewerkers met 6 jaar of meer ervaring	
Pleittend juridisch medewerkers	€ 142

Tariefgroep V

Advocaten en kandidaat-notarissen met 3 jaar ervaring	€ 160
---	-------

Tariefgroep VI

Advocaten en kandidaat-notarissen met 4 jaar ervaring	€ 180
---	-------

Tariefgroep VII

Advocaten en kandidaat-notarissen met 5 tot 10 jaar ervaring, voor zover niet behorend tot de (aanstaand) compagnons	€ 201
---	-------

Tariefgroep VIII

Advocaten en kandidaat-notarissen die tot de maatschap zullen toetreden	
Advocaten in loondienst met 10 jaar of meer ervaring en senior-medewerkers	€ 223

Tariefgroep IX

Leden van de maatschap met minder dan 14 jaar ervaring	€ 245
--	-------

Tariefgroep X

Leden van de maatschap met 14 jaar of meer ervaring	€ 253
---	-------

B. van 1 juli 2003 tot 1 januari 2004*Tariefgroep I*

Juridisch medewerkers met minder dan 2 jaar ervaring

Medewerkers juridische administratie

€ 97

Tariefgroep II

Advocaten en kandidaat-notarissen met minder dan 1 jaar ervaring

Juridisch medewerkers met 2 tot 4 jaar ervaring

€ 112

Tariefgroep III

Advocaten en kandidaat-notarissen met 1 jaar ervaring

Juridisch medewerkers met 4 tot 6 jaar ervaring

€ 130

Tariefgroep IV

Advocaten en kandidaat-notarissen met 2 jaar ervaring

Juridisch medewerkers met 6 jaar of meer ervaring

Pleitend juridisch medewerkers

€ 150

Tariefgroep V

Advocaten en kandidaat-notarissen met 3 jaar ervaring

€ 169

Tariefgroep VI

Advocaten en kandidaat-notarissen met 4 jaar ervaring

€ 189

Tariefgroep VII

Advocaten en kandidaat-notarissen met 5 tot 10 jaar ervaring,

voor zover niet behorend tot de (aanstaand) compagnons

€ 209

Tariefgroep VIII

Advocaten en kandidaat-notarissen die tot de maatschap zullen toetreden

Advocaten in loondienst met 10 jaar of meer ervaring

en senior-medewerkers

€ 230

Tariefgroep IX

Leden van de maatschap met minder dan 14 jaar ervaring

€ 252

Tariefgroep X

Leden van de maatschap met 14 jaar of meer ervaring

€ 257

4.

Tarieven 1 januari tot en met 30 juni 2004

<i>Tariefgroep I</i>	
Juridisch medewerkers met minder dan 2 jaar ervaring	
Medewerkers juridische administratie	€ 103
<i>Tariefgroep II</i>	
Advocaten en kandidaat-notarissen met minder dan 1 jaar ervaring	
Juridisch medewerkers met 2 tot 4 jaar ervaring	€ 120
<i>Tariefgroep III</i>	
Advocaten en kandidaat-notarissen met 1 jaar ervaring	
Juridisch medewerkers met 4 tot 6 jaar ervaring	€ 141
<i>Tariefgroep IV</i>	
Advocaten en kandidaat-notarissen met 2 jaar ervaring	
Juridisch medewerkers met 6 jaar of meer ervaring	
Pleitend juridisch medewerkers	€ 160
<i>Tariefgroep V</i>	
Advocaten en kandidaat-notarissen met 3 jaar ervaring	€ 181
<i>Tariefgroep VI</i>	
Advocaten en kandidaat-notarissen met 4 jaar ervaring	€ 201
<i>Tariefgroep VII</i>	
Advocaten en kandidaat-notarissen met 5 tot 10 jaar ervaring, voor zover niet behorend tot de (aanstaand) compagnons	€ 221
<i>Tariefgroep VIII</i>	
Advocaten en kandidaat-notarissen die tot de maatschap zullen toetreden	
Advocaten in loondienst met 10 jaar of meer ervaring	
Senior-medewerkers	€ 243
<i>Tariefgroep IX</i>	
Leden van de maatschap met minder dan 14 jaar ervaring	€ 263
<i>Tariefgroep X</i>	
Leden van de maatschap met 14 jaar of meer ervaring	€ 266

5.

Tarieven van 1 juli tot en met 31 december 2004

Tariefgroep I

Juridisch medewerkers met minder dan 2 jaar ervaring
Medewerkers juridische administratie € 107

Tariefgroep II

Advocaten en kandidaat-notarissen met minder dan 1 jaar ervaring
Juridisch medewerkers met 2 tot 4 jaar ervaring € 128

Tariefgroep III

Advocaten en kandidaat-notarissen met 1 jaar ervaring
Juridisch medewerkers met 4 tot 6 jaar ervaring € 148

Tariefgroep IV

Advocaten en kandidaat-notarissen met 2 jaar ervaring
Juridisch medewerkers met 6 jaar of meer ervaring
Pleitend juridisch medewerkers € 168

Tariefgroep V

Advocaten en kandidaat-notarissen met 3 jaar ervaring € 189

Tariefgroep VI

Advocaten en kandidaat-notarissen met 4 jaar ervaring € 209

Tariefgroep VII

Advocaten en kandidaat-notarissen met 5 tot 10 jaar ervaring,
voor zover niet behorend tot de (aanstaand) compagnons € 230

Tariefgroep VIII

Advocaten en kandidaat-notarissen die tot de maatschap
zullen toetreden
Advocaten in loondienst met 10 jaar of meer ervaring
Senior-medewerkers € 250

Tariefgroep IX

Leden van de maatschap € 270

Tarieven 2005*

<i>Tariefgroep I</i> juridisch medewerkers met minder dan 2 jaar ervaring medewerkers juridische administratie	€ 108
<i>Tariefgroep II</i> advocaten en kandidaat-notarissen met minder dan 1 jaar ervaring juridisch medewerkers met 2 tot 4 jaar ervaring	€ 130
<i>Tariefgroep III</i> advocaten en kandidaat-notarissen met 1 jaar ervaring juridisch medewerkers met 4 tot 6 jaar ervaring	€ 150
<i>Tariefgroep IV</i> advocaten en kandidaat-notarissen met 2 jaar ervaring juridisch medewerkers met 6 jaar of meer ervaring pleitend juridisch medewerkers	€ 170
<i>Tariefgroep V</i> advocaten en kandidaat-notarissen met 3 jaar ervaring	€ 192
<i>Tariefgroep VI</i> advocaten en kandidaat-notarissen met 4 jaar ervaring	€ 212
<i>Tariefgroep VII</i> advocaten en kandidaat-notarissen met 5 tot 10 jaar ervaring, voor zover niet behorend tot de (aanstaand) compagnons	€ 233
<i>Tariefgroep VIII</i> advocaten en kandidaat-notarissen die tot de maatschap zullen toetreden advocaten in loondienst met 10 jaar of meer ervaring en seniormedewerkers	€ 254
<i>Tariefgroep IX</i> leden van de maatschap	€ 274

* exclusief BTW en kantoorkosten

Tarieven 2006*

<i>Tariefgroep I</i> juridisch medewerkers met minder dan 2 jaar ervaring medewerkers juridische administratie	€	110
<i>Tariefgroep II</i> advocaten en kandidaat-notarissen met minder dan 1 jaar ervaring juridisch medewerkers met 2 tot 4 jaar ervaring	€	132
<i>Tariefgroep III</i> advocaten en kandidaat-notarissen met 1 jaar ervaring juridisch medewerkers met 4 tot 6 jaar ervaring	€	152
<i>Tariefgroep IV</i> advocaten en kandidaat-notarissen met 2 jaar ervaring juridisch medewerkers met 6 jaar of meer ervaring pleitend juridisch medewerkers	€	173
<i>Tariefgroep V</i> advocaten en kandidaat-notarissen met 3 jaar ervaring	€	195
<i>Tariefgroep VI</i> advocaten en kandidaat-notarissen met 4 jaar ervaring	€	215
<i>Tariefgroep VII</i> advocaten en kandidaat-notarissen met 5 tot 10 jaar ervaring, voor zover niet behorend tot de (aanstaand) partners	€	237
<i>Tariefgroep VIII</i> advocaten en kandidaat-notarissen die aanstaand partner zijn; advocaten in loondienst met 10 jaar of meer ervaring en seniormedewerkers	€	258
<i>Tariefgroep IX</i> partners	€	278

* exclusief BTW en kantoorkosten

Landstarieven 2007*

<i>Tariefgroep I</i> support lawyers met minder dan 2 jaar ervaring medewerkers juridische administratie	€ 116
<i>Tariefgroep II</i> advocaten en kandidaat-notarissen met minder dan 1 jaar ervaring support lawyers met 2 tot 4 jaar ervaring	€ 140
<i>Tariefgroep III</i> advocaten en kandidaat-notarissen met 1 jaar ervaring support lawyers met 4 tot 6 jaar ervaring	€ 161
<i>Tariefgroep IV</i> advocaten en kandidaat-notarissen met 2 jaar ervaring support lawyers met 6 jaar of meer ervaring pleitend juridisch medewerkers	€ 183
<i>Tariefgroep V</i> advocaten en kandidaat-notarissen met 3 jaar ervaring	€ 207
<i>Tariefgroep VI</i> advocaten en kandidaat-notarissen met 4 jaar ervaring	€ 228
<i>Tariefgroep VII</i> advocaten en kandidaat-notarissen met 5 tot 10 jaar ervaring, voor zover niet behorend tot de (aanstaand) partners	€ 251
<i>Tariefgroep VIII</i> advocaten en kandidaat-notarissen die aanstaand partner zijn; advocaten in loondienst met 10 jaar of meer ervaring en seniormedewerkers	€ 273
<i>Tariefgroep IX</i> partners	€ 294

* exclusief BTW en kantoorkosten

Landstarieven 2008*

<i>Tariefgroep I</i> support lawyers met minder dan 2 jaar ervaring medewerkers juridische administratie	€	118
<i>Tariefgroep II</i> advocaten en kandidaat-notarissen met minder dan 1 jaar ervaring support lawyers met 2 tot 4 jaar ervaring	€	142
<i>Tariefgroep III</i> advocaten en kandidaat-notarissen met 1 jaar ervaring support lawyers met 4 tot 6 jaar ervaring	€	164
<i>Tariefgroep IV</i> advocaten en kandidaat-notarissen met 2 jaar ervaring support lawyers met 6 jaar of meer ervaring pleitend juridisch medewerkers	€	186
<i>Tariefgroep V</i> advocaten en kandidaat-notarissen met 3 jaar ervaring	€	210
<i>Tariefgroep VI</i> advocaten en kandidaat-notarissen met 4 jaar ervaring	€	232
<i>Tariefgroep VII</i> advocaten en kandidaat-notarissen met 5 tot 10 jaar ervaring, voor zover niet behorend tot de (aanstaand) partners	€	255
<i>Tariefgroep VIII</i> advocaten en kandidaat-notarissen die aanstaand partner zijn; advocaten in loondienst met 10 jaar of meer ervaring en seniormedewerkers	€	277
<i>Tariefgroep IX</i> partners	€	299

* exclusief BTW en kantoorkosten

Landstarieven 2009*

<i>Tariefgroep I</i> support lawyers met minder dan 2 jaar ervaring medewerkers juridische administratie	€	127
<i>Tariefgroep II</i> advocaten en kandidaat-notarissen met minder dan 1 jaar ervaring support lawyers met 2 tot 4 jaar ervaring	€	153
<i>Tariefgroep III</i> advocaten en kandidaat-notarissen met 1 jaar ervaring support lawyers met 4 tot 6 jaar ervaring	€	177
<i>Tariefgroep IV</i> advocaten en kandidaat-notarissen met 2 jaar ervaring support lawyers met 6 jaar of meer ervaring pleitend juridisch medewerkers	€	201
<i>Tariefgroep V</i> advocaten en kandidaat-notarissen met 3 jaar ervaring	€	226
<i>Tariefgroep VI</i> advocaten en kandidaat-notarissen met 4 jaar ervaring	€	250
<i>Tariefgroep VII</i> advocaten en kandidaat-notarissen met 5 tot 10 jaar ervaring, voor zover niet behorend tot de (aanstaand) partners	€	275
<i>Tariefgroep VIII</i> advocaten en kandidaat-notarissen die aanstaand partner zijn; advocaten en kandidaat-notarissen in loondienst met 10 jaar of meer ervaring en seniormedewerkers	€	299
<i>Tariefgroep IX</i> partners	€	322

* exclusief BTW en kantoorkosten

Landstarieven 2014*

<i>Tariefgroep I</i> support lawyers met minder dan 2 jaar ervaring medewerkers juridische administratie	€	139
<i>Tariefgroep II</i> advocaten en kandidaat-notarissen met minder dan 1 jaar ervaring support lawyers met 2 tot 4 jaar ervaring	€	169
<i>Tariefgroep III</i> advocaten en kandidaat-notarissen met 1 jaar ervaring support lawyers met 4 tot 6 jaar ervaring	€	194
<i>Tariefgroep IV</i> advocaten en kandidaat-notarissen met 2 jaar ervaring support lawyers met 6 jaar of meer ervaring plettend juridisch medewerkers	€	219
<i>Tariefgroep V</i> advocaten en kandidaat-notarissen met 3 jaar ervaring	€	249
<i>Tariefgroep VI</i> advocaten en kandidaat-notarissen met 4 jaar ervaring	€	275
<i>Tariefgroep VII</i> advocaten en kandidaat-notarissen met 5 tot 10 jaar ervaring, voor zover niet behorend tot de (aanstaand) partners	€	301
<i>Tariefgroep VIII</i> advocaten en kandidaat-notarissen die aanstaand partner zijn; advocaten en kandidaat-notarissen in loondienst met 10 jaar of meer ervaring, senioradvocaten en senior kandidaat-notarissen	€	328
<i>Tariefgroep IX</i> partners	€	354

* exclusief BTW en kantoorkosten

Gedeclareerd forfaitair bedrag per kwartaal: jaren 2002 t/m 2009 en 2014

Jaar	Gedeclareerd forfaitair bedrag per kwartaal
2002	€ 5.605
2003	€ 5.796
2004	€ 5.912
2005	€ 5.944
2006	€ 6.090
2007	€ 6.145
2008	€ 6.243
2009	€ 6.418
2014	€ 7.044

Gedeclareerde honoraria bij ministeries: jaren 2002, 2004 t/m 2008, 2013 en 2014

Jaar	Gedeclareerde honoraria
2002	€ 19.014.298
2004	€ 21.200.436
2005	€ 19.517.483
2006	€ 19.545.029
2007	€ 19.544.550
2008	€ 20.112.468
2013	€ 18.396.408
2014	€ 18.068.155